

PRETORIA,
30 Juni 1882.

WelEdelGestr. Heer,
W. Eduard Bok,
Staats Sekretaris
der
Z.A. Republiek.

WelEdelgestr. Heer,

Hiermede hebben wij de eer U.Ed.G. kennis te geven dat de "Zuid-Afrikaansche en Oranje-Vrystaatsche kolen en Mineralen Myn Vereeniging" zich voorsteld, eene stad te stichten in het district Heidelberg, op die plaats bekend als "Klipplaatdrift" en dat de opmetingen voor dat doel zonder verzuim zullen worden aangevangen.

Wij moeten beleefdelyk verzoeken, dat de Regeering de wenschelykheid in overweging neme, om nog in deze Zitting van den Edel Achtbaren Volksraad zulks ter goedkeuring voor te leggen, en de plek als stad te verklaren.

De uitverkozen plaats is bijzonder geschikt om er eene stad te doen verrysen, als zynde in de onmiddelyke nabyheid van steenkool en water; en gezond en goedgelegen.

Door den Landmeter is voorgesteld geworden, om het water uit de Suikerboschrand rivier te leiden, van de plaats "Uitvlugt" dewelke aan "Klipplaatdrift" grenst, en eweneens het eigendom der voorzegde Vereeniging is.

Het plan van de bedoelde stad, zal zoodra mogelyk aan het Gouvernement worden voorgelegd, opdat Zy zooals in zulke gevallen gebruikelijk is, tot het uitkiezen van Erven moge overgaan.

De voornoemde Vereeniging is tevens bereid om vier Acres land ongeveer in het midden der stad gelegen, voor eene Markt te bestemmen; benevens twee duizend Acres als meentrecht, en drie Acres voor eene begraafplaats, ter verdeeling onder de drie gesindten.

De Vereeniging behoudt zich het recht voor op alle mineralen, die mogten aanwezig zyn waar de voorgestelde stad en Meentrecht zich zullen uitstrekken, als haar verzekerd, in gevolge hare Akten van Eigendom.

Daar deze onderneming aanzienlyke uitgaven zal eischen, vooral door het leiden van het water naar de stad, zoo moeten wij ons veroorloven een spoedig antwoord op dit Verzoekschrift te vragen.

Wij hebben de eer te zyn,
Uw Ed.G.dw. dienaren,

Simpson en Schapport.

Namens de "Zuid-Afrikaansche en Oranje
Vrystaatsche Kolen en Mineralen Myn
Vereeniging".

BIBLIOGRAFIE.

1. Argiefstukke, Uniegebou, Pretoria.
  - a. E.V.R.B. (Notule van die Eerste Volksraad), 1870-1890.
  - b. U.R.B. (Notule van die Uitvoerende Raad), 1880-1890.
  - c. O.D.-bande 1-6: O.R.-stukke.
  - d. R-stukke (staatsekretaris).
  - e. Staats Courant der Z.A.R., 1880-1892.
  - f. Colonial Secretary Correspondence (C.S.)
  - g. Secretary, Transvaal Administration (S.T.A.)
  - h. Executive Council Correspondence, 1901-1907.
  - i. Lieutenant Governor Correspondence.
  - j. Government Gazette, 1901-1904.
  - k. Statutes of the Transvaal, 1907.
  - l. Leyds-argief:
    - i. Diverse lêers oor onderwys.
    - ii. Maandverslae oor konsentrasiekampe.
    - iii. Ander verslae oor kampe.
2. Ongepubliseerde dokumente: bronne.
  - a. Notule van die Vereenigingse Skoolraad, 1926-1959. Skoolraadskantoor, Vereeniging.
  - b. Notule van die Heidelbergse Skoolraad, 1906-1908 en 1917-1930. Skoolraadskantoor, Heidelberg, Tvl.
  - c. Leslie, dr. T.N.: Herinneringe.
  - d. Notule van die Kerkraad, N.H. of G. Kerk, Vereeniging, 1912-1926.
  - e. Notule van die Kerkraad, Gereformeerde Kerk, Vereeniging, 1927-1939.
  - f. Notule van die Kerkraad, Hervormde Kerk, Vereeniging, 1923-1950.
3. Ongepubliseerde verhandeling en proefskrifte.
  - a. Arnold, N.: Die Christelik-nasionale onderwysbeweging in Suid-Afrika gedurende die tydperk 1907-1920. M.Ed.-verhandeling, P.U. vir C.H.O., 1954.
  - b. Barnard, S.S.: Geskiedenis van die ontwikkeling van die onderwys van blankes in die Klerksdorpse distrik 1838-1955. M.Ed.-verhandeling, P.U. vir C.H.O., 1956.
  - c. Dippenaar, J.H.: Die onderwys van blankes in Krugersdorp, 1887-1939. M Ed.-verhandeling, P.U. vir C.H.O., 1953.

- d. Basson, M.A.: Die Britse invloed in die Transvaalse Onderwys (1836-1907). D.Ed.-verhandeling, Universiteit Pretoria, 1950.
- e. Lötz, P.W.: Geskiedenis van die ontwikkeling van die onderwys aan blankes in die distrik Heidelberg, Transvaal, van 1839 tot 1950. M.Ed.-verhandeling, P.U. vir C.H.O., 1952.
- f. Snyman, J.J.:
  - i. 'n Histories-kritiese studie oor die ontwikkeling van die onderwys van blankes in die distrik Marico, Transvaal, 1848-1948. M.Ed.-verhandeling, Universiteit van Suid-Afrika, Potchefstroom, 1948.
  - ii. 'n Histories-kritiese studie van die Smuts-onderwyswet van 1907. D.Ed.-proefskrif, P.U. vir C.H.O., 1951.
- g. Stander, H.: Die ontstaan en ontwikkeling van Vereeniging, 1882-1912. M.A.-verhandeling, Universiteit Pretoria, 1948.
- h. Symington, F.C.:
  - i. Die konsentrasiekampskole in die Transvaal en Oranje-Vrystaat. M.Ed.-verhandeling, Universiteit Pretoria, 1943.
  - ii. Onderwys in Transvaal gedurende die kroonkoloniekeperiode: 1900-1907. D.Ed.-proefskrif, Universiteit Pretoria, 1948.
- i. Van Aswegen, F.O.F.: Die geskiedenis van Vereeniging 1912-1939. M.A.-verhandeling, P.U. vir C.H.O., 1957.
- j. Van Tonder, J.J.: Onderwysontwikkeling aan die Witwatersrand tot 1899. D.Ed.-proefskrif, Universiteit Pretoria, 1950.

4. Gepubliseerde bronne.

- a. Almanakke.
  - i. Almanak voor de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika, 1904.
- b. Brosjures, gedenkuitgawes.
  - i. Feesuitgawe, Skoolblad, Handhawerskool, 1956.
  - ii. Review Stewarts & Lloyds Ltd., 1903-1953. Sun Printers Ltd., London and Watford, 1954.
  - iii. Yskorwerke VanderBijlpark. Cape Times Ltd., Parow, K.P., 1952.
- c. Gids.
  - i. Die Schoolgids, 1892.
- d. Jaarblaaie en -boeke.
  - i. Milton School Annual Magazine, 1956-1958.
  - ii. Skoolblad, Drie Riviere-skool, 1958.

/e. ....

- e. Kaarte.
- i. Topo-kadastrale serie, velle nos. 12 en 19, Departement van Lande, Pretoria.
  - ii. Topografiese kaart, vel no. 62. Departement van Mynwese, Geologiese opname, Pretoria.
- f. Koerante.
- Die ontwikkeling van die Vaalrivierbekken. Bylaag tot die Vaderland, 12 September 1953.
- g. Tydskrifte.
- i. Het Zoeklicht, November 1924.
  - ii. Onderwysblad. Orgaan van die Transvaalse Onderwysersvereniging, die Natalse Onderwysersunie en die Suidwes-Afrikaanse Onderwysersunie, 1.1.1955.
  - iii. Vereeniging Publicity Society, November 1933.
- h. Verslae.
- i. Gd. 893: Report on the Concentration Camps in South Africa by the Committee of Ladies appointed by the Secretary of State of War, 1902.
  - ii. T.O.D.: Jaarverslae van die Transvaalse Direkteur van Onderwys, 1905-1956.
  - iii. T.E.D.: Report for the School year ended January-December 1903.
  - iv. Transvaal and Orange River Colony Public Education: Report of the Director of Education for the period November 1900 to February 1904.
  - v. T.E.D.: Annual Report, January - December 1904;
Report for the half year Jan. - June 1905;
Annual Report, July 1905 - June 1906;
Annual Report, July 1906 - June 1907;
Annual Report, July 1907 - June 1908.
  - vi. Superintendent van Onderwijs, Z.A. Republiek:
    - (a) Verslag van den Staat van het Openbaar Onderwijs in de Z.A. Republiek over het dienstjaar 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889.
    - (b) Verslag van den toestand van het Gesubsidieerd Onderwijs in de Z.A. Republiek over het dienstjaar 1890, 1891, 1892.
    - (c) Verslagen van het Departement van Onderwijs en de daarmee in verband bestaande Staatsinstellingen in de Z.A. Republiek over het dienstjaar 1893, 1894.
    - (d) Verslagen van den Staat van het Onderwijs resor-terende Staatsinrichtingen in de Z.A.R. over het dienstjaar 1895, 1896, 1897, 1898.
    - (e) Verslag van de Schoolinspectien, 1883-1897.
- i. Wetboek.
- i. De Local Wetten der Zuid-Afrikaansche Republiek, 1888-1893.

5. Gepubliseerde Werke: Boeke.

- a. Beak, G.B.: The Aftermath of War. Edward Arnold, London, 1906.
- b. Bot, A.K.:
 i. A Century of education in the Transvaal, 1836-1936. Government Printer, Pretoria, 1936.
 ii. The development of education in the Transvaal, 1836-1951. Government Printer, Pretoria, 1951.
- c. Coetzee, J. Chris.:
 i. Die geskiedenis van die onderwys in Potchefstroom 1838-1938. Hoofstuk II in Van der Walt, A.J.H. e.a.: Potchefstroom, 1838-1938. Afrikaanse Pers Beperk, Johannesburg, 1939.
 ii. Onderwys in Transvaal 1838-1937. J.L. van Schaik, Pretoria, 1941.
- d. De Klerk, W.J.: De gesneuvelden en gestorvenen van de Gereformeerde kerken in Zuid-Afrika gedurende den oorlog 1899-1902. N.D. van der Reyden, Pretoria, 1906.
- e. Devitt, N.: The concentration camps in South Africa during the Anglo-Boer war of 1899-1902. Shuter and Shooter, Pietermaritzburg, 1941.
- f. Gie, S.F.N.: Geskiedenis vir Suid-Afrika, deel II. Pro Ecclesia, Stellenbosch, 1928.
- g. Guest, H.M.: Voortrekkendorn. Potchefstroom Herald.
- h. Hobhouse, Emily: Die smarte van die oorlog en wie dit gely het. Uit Engels vertaal deur dr. N.J. van der Merwe. Nasionale Pers Beperk, Kaapstad, 1943.
- i. Lugtenburg, A.H.: Geskiedenis van die onderwys in die Suid-Afrikaanse Republiek 1836-1900. J.L. van Schaik Beperk, Pretoria, 1925.
- j. Malherbe, E.G.: Education in South Africa 1652-1922. Juta & Co., Cape Town - Johannesburg, 1925.
- k. Nathan, Manfred: Paul Kruger. His life and times. The Knox Publishing Co., Durban, 1941.
- l. Neethling, E.: Mag ons vergeet? Nasionale Pers Beperk, Kaapstad, 1938.
- m. Otto, J.C.: Die konsentrasiekampe. Nasionale Boekhandel, Kaapstad.
- n. Ploeger, Jan.: Onderwys en onderwysbeleid in die Suid-Afrikaanse Republiek onder ds. S.J. du Toit en dr. N. Mansvelt, 1881-1900. In Argie--jaarboek vir Suid-Afrikaanse geskiedenis, 1952, 1. Cape Times, Parow, K.P.
- o. Postma, M.M.: Stemme uit die verlede. Voortrekker-Pers Beperk, Johannesburg - Pretoria, 1939.

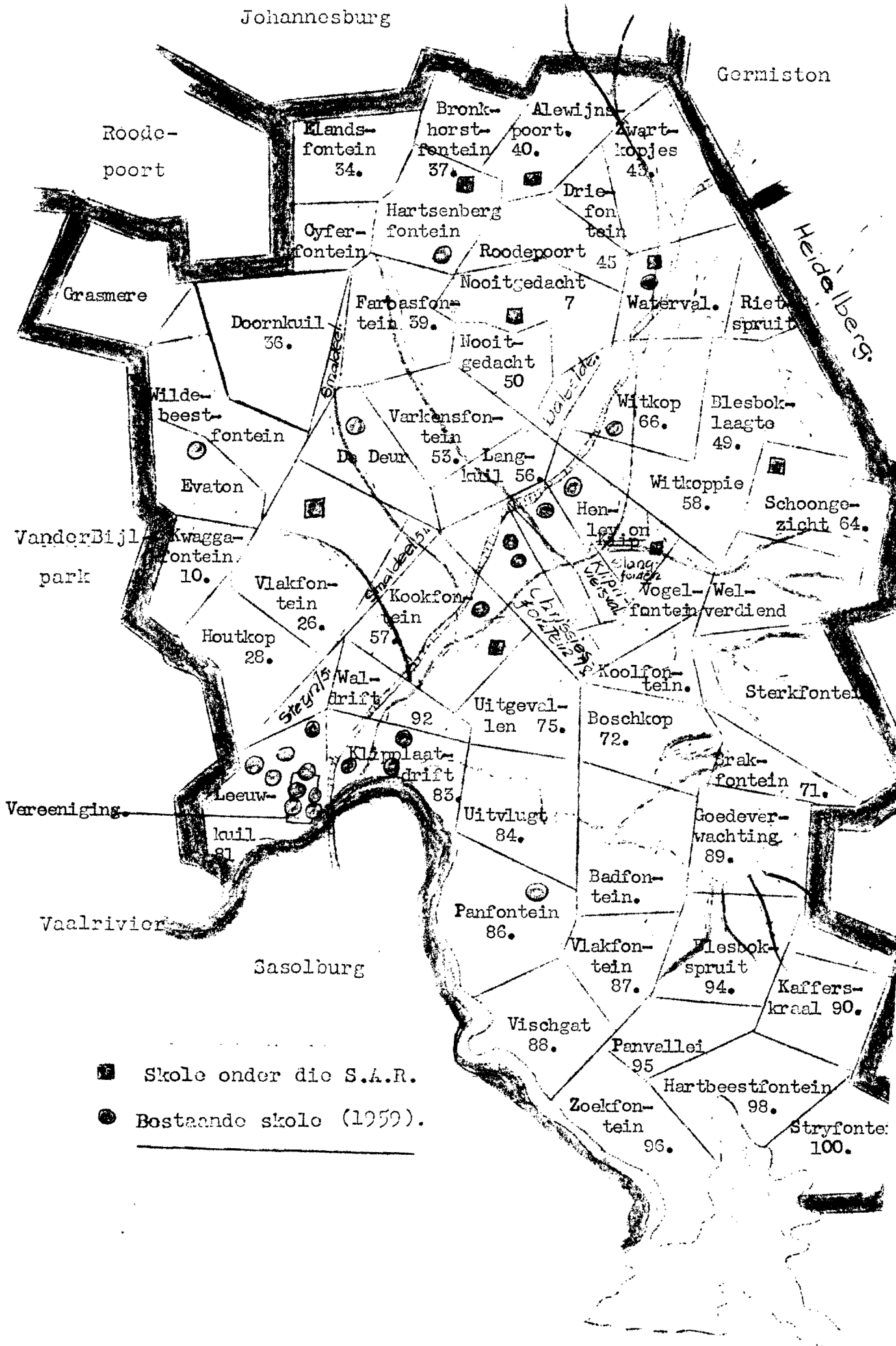
6. Depononte.

- Ackermann, mnr. J.H.P., Dr. Malan-Hoërskool, Meyerton.
- Bosman, mnr. W.J.J., Voorwaartsskool, Chrissiesfontein.
- Bot, dr. A.K., Transvaal Provinsiale Administrasie, Pretoria.
- Botha, mnr. C.G., Handhawerskool, Vereeniging.
- Bredell, mnr. J.P., General Smuts High School, Vereeniging.
- Cosford, mnr. J.B., Selborneskool, Vereeniging.
- de Wet, mej. M.J.S., Victoryskool, Vereeniging.
- Dippenaar, mnr. J.H., Drie Riviereskool, Three Rivers.
- Ellis, mnr. J.C., Kliprivierskool, Kliprivier.
- Engelbrecht, mnr. H.L., Roodtstuineskool, Vereeniging.
- Hamilton, mnr. C.B., Teghiese Kollege, Vereeniging.
- Hammond, mnr. A.E., Miltonskaal, Three Rivers.
- Kotze, mnr. J.F., Panfonteinskool, Vereeniging.
- Louw, mnr. J.J., Paul Roosstraat, 35, Unitas Park.
- Meijer, mnr. P.J., Peacehavenskool, Peacehaven.
- Nortjé, mnr. A.J., Duncanvilleskool, Vereeniging.
- Pieterse, mnr. J.N., De Deurskool, De Deur.
- Ras, mev. A., Hervormde Pastorie, Vereeniging.
- Scheepers, mnr. G.J.M., Hartzenbergfonteinskool, Walker-
ville.
- Scholtz, mnr. T.E., Krugerlaanskool, Vereeniging.
- Die Sekretaris, Randse Waterraad, Vereeniging.
- Die Sekretaris, Union Steel Corporation, Vereeniging.
- Die Sekretaris, Vereenigingse Skoolraad, Vereeniging.
- Die Sekretaris, Yster- en Staalkorporasie, VanderBijlpark.
- Smith, mev. A., Duncanville, Vereeniging.
- Die Stadsklerk, Vereeniging.
- Struwig, ds. K.D., Greylaan 25, Vereeniging.
- van der Merwe, mnr. G.J.J., Unitas Parkskool, Vereeniging.
- van der Merwe, dr. W.J., Gereformeerde Pastorie, Vereeniging.
- v.d. Westhuizen, mnr. N.J., Johanna van der Merwe-skool,
Kookrus.
- van Graan, mnr. J.C.O., Magrietha Prinsloo-skool, Evaton.
- Venter, mnr. W.A., Dalesideskool, Daleside.
- Visser, mnr. A.J., Vereenigingse Hoërskool, Vereeniging.
- Vorster, mnr. H.J.H., Rothdeneskool, Rothdene.

DIE VEREENIGINGSE SKOOLRAAD.

Johannesburg

Germiston

■ Skole onder die S.A.R.

● Bostaande skole (1959).